

Συμπληρώθηκαν 376 χρόνια από το σκάσιμο της πρώτης «φούσκας» που έχει καταγραφεί στα παγκόσμια χρονικά: της «φούσκας» της τουλίπας. Τον Φεβρουάριο του 1637 μια τουλίπα έφτασε να κοστίζει πάνω από δέκα φορές το ετήσιο εισόδημα ενός ειδικευμένου εργάτη. Ξαφνικά οι πωλητές ανακάλυψαν ότι έπαψε να υπάρχει ζήτηση στις εξωφρενικές τιμές που προσέφεραν το φυτό. Ακολούθησε πανικός και οι τιμές κατέρρευσαν. Πολλοί είχαν υπογράψει συμβόλαια μελλοντικής απόκτησης του φυτού σε προκαθορισμένες τιμές, που πλέον δεν δικαιολογούνταν. Η κυβέρνηση παρενέβη, επιτρέποντας την αποπληρωμή των προθεσμιακών αυτών συμβολαίων στο 10% της αξίας. Ακόμα κι έτσι, η οικονομία βυθίστηκε σε πολυετή ύφεση. Σχεδόν τέσσερις αιώνες αργότερα, η ολλανδική οικονομία απειλείται και πάλι από μία «φούσκα», αυτή στην αγορά ακινήτων. Τα τελευταία χρόνια η οικονομία της Ολλανδίας φάνταζε στους επενδυτές κάτι αντίστοιχο εκείνης της Γερμανίας. Η πιστοληπτική ικανότητα του Δημοσίου είχε την κορυφαία αξιολόγηση «AAA», ενώ και για τους ιδιώτες τα επιτόκια ήταν αντίστοιχα εκείνων στη Γερμανία. Η αφθονία φθηνού κεφαλαίου χρηματοδότησε ένα ξέφρενο ράλι στις τιμές των ακινήτων.

Τους τελευταίους μήνες, όμως, οι τιμές έχουν αρχίσει να υποχωρούν και ήδη οι αναλυτές του ΔΝΤ προειδοποιούν για τις ολέθριες επιπτώσεις που μπορεί να έχει το σκάσιμο της «φούσκας». Την προηγούμενη Παρασκευή, οι ολλανδικές Αρχές αναγκάστηκαν να κρατικοποιήσουν τον τέταρτο μεγαλύτερο τραπεζικό-ασφαλιστικό όμιλο της χώρας, την SNS Reaal. Το κόστος για τον προϋπολογισμό εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει τα 3,7 δισ. ευρώ και θα οδηγήσει το δημοσιονομικό έλλειμμα στο επίπεδο του 4% του ΑΕΠ. Ο υπουργός Οικονομικών και νέος επικεφαλής του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, δεσμεύθηκε ότι ο ιδιωτικός τομέας θα επωμιστεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος του κόστους και προανήγγειλε την επιβολή έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης 1 δισ. ευρώ στις υπόλοιπες ολλανδικές τράπεζες. Μεταξύ των τεσσάρων μεγαλύτερων, μόνο δύο ανήκουν πλέον σε ιδιώτες (η ING και η Rabobank), καθώς η ABN Amro βρίσκεται σε κρατικά χέρια από το 2009 και τη διάσωση του ομίλου RBS-Santander-Fortis, που το 2007 είχε εξαγοράσει την ολλανδική τράπεζα.

Ηδη οι διεθνείς οίκοι έχουν βάλει στο «μικροσκόπιο» την ολλανδική οικονομία και την Τρίτη

η Fitch αναθεώρησε σε «αρνητικές» τις προοπτικές της αξιολόγησης «AAA», ανοίγοντας τον δρόμο για υποβάθμιση. Κάτι τέτοιο θα άφηνε την Ευρωζώνη μόλις με τρεις οικονομίες που αξιολογούνται από όλους τους οίκους με τον κορυφαίο βαθμό: τη Γερμανία, τη Φινλανδία και το Λουξεμβούργο (Γαλλία και Αυστρία έχουν ήδη υποβαθμιστεί από την S&P). Η ολλανδική οικονομία απειλείται με κατάρρευση των τιμών στα ακίνητα, απώλεια της κορυφαίας αξιολόγησης «AAA», τραπεζική και δημοσιονομική κρίση σε μια έτσι κι αλλιώς δύσκολη περίοδο, διερχόμενη τη δεύτερη μεγάλη ύφεση από την αρχή της παγκόσμιας κρίσης. Τους καλοκαιρινούς μήνες το ΑΕΠ υποχώρησε 1,4% σε ετήσια βάση, με τις ιδιωτικές επενδύσεις να υποχωρούν 6% και τις δημόσιες 8,4%, υπό το βάρος του προγράμματος λιτότητας που ήδη εφαρμόζεται. Στα τέλη της Ανοιξης ο κυβερνητικός συνασπισμός κατέρρευσε, καθώς το ακροδεξιό συμπολιτευόμενο Κόμμα της Ελευθερίας δεν επιθυμούσε να στηρίξει τις πολιτικές λιτότητας που επέβαλε η συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωζώνης.